

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno diplomanta: *Helena Skorkovská*

Téma a rozsah práce: *Právní a sociálně psychologické aspekty a důsledky vztahu otce a dcery se zaměřením na výběr partnera* (z celkem 92 stran je 63 stran textu, práce dále obsahuje obsah, seznam použité literatury a přílohy)

Datum odevzdání práce: *21. května 2013*

Přestože téma vztahu otce a dcery je v psychologii rozebíráno přes sto let a v právu ještě déle (vzpomeňme na některé instituty římského práva), diplomantka se jej rozhodla pojmout novým způsobem. Poukazuje na styčné plochy mezi závěry psychologických výzkumů a platnou právní úpravou z oblasti trestního a rodinného práva, včetně řešení domácího násilí. Výjimečnost práce představují i závěry diplomantčina dotazníkového šetření.

Vzhledem k tomu, že se jedná o mezioborové téma, je v českém právním prostředí konkrétní literatury zahrnující právní i psychologické aspekty vztahu otce a dcery nemnoho. Na druhé straně ale autorka poněkud opomíjí existující obecnou literaturu k právní psychologii a právní sociologii, což se projevilo i v absenci obecné teoreticko-právní části, která by korespondovala psychologicky zaměřenému úvodu o otcovských rolích. Zkoumání, jaký význam mají poznatky psychologie a sociologie, resp. obecně společenských věd, pro právo, by umožnilo formulovat silnější závěry než ty, které jsou v práci předloženy.

Odhlédneme-li však od výše uvedeného, diplomantka v práci identifikovala oblasti právní úpravy, které podle ní napomáhají řešení případných patologických aspektů vztahu otce a dcery, jež by se mohly přes výběr dceřina partnera přenést i na další generaci. Diplomová práce je logicky členěna – obecná psychologická část, přehled specifických právních institutů, interpretace výsledků vlastního průzkumného šetření, hodnocení platné právní úpravy a návrhy de lege ferenda. Jak bylo výše uvedeno, diplomantka se soustředila pouze na úzce zaměřenou literaturu, přičemž několik použitých titulů je v anglickém originálu, a dále pracovala i s populárně-naučnou literaturou. Kladně lze hodnotit formální, jazykovou i stylistickou úroveň práce.

Určité nedostatky lze kromě již zmíněných spatřovat i v hloubce provedené analýzy: zatímco s platnou právní úpravou je přirozeně pracováno jako s normativním textem, obdobný dogmatický a nekritický přístup k citovaným psychologickým tvrzením vzbuzuje rozpaky. Zatímco právně zaměřené kapitoly obsahují střídání odborných názorů, psychologicky zaměřené pasáže jsou „převyprávěním“ jednotlivých použitých knih. Kategorie diplomantčina dotazníkového šetření neodpovídají plně kategoriím definovaným v obecné části diplomové práce. Vzhledem k malému množství respondentek (navíc bez specifikovaného kritéria výběru, jež by umožnilo experiment opakovat), působí některé závěry opřené o jednotky odpovědí ne zcela přesvědčivě.

Při obhajobě diplomové práce by bylo vhodné rozebrat obecný význam poznatků psychologie, případně dalších společenských věd, pro právo – lze právo považovat za autopoietický systém? Dále, vzhledem k tvrzení diplomantky o omezených právních možnostech státu zjišťovat existenci v soukromí páchané trestné činnosti, bych doporučovala se zaměřit i na důsledky rozhodnutí Velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze

dne 10. května 2001 ve věci Z. a další proti Spojenému království (stížnost č. 29392/95). Pomohlo by podle názoru diplomantky v otázce domácího násilí a násilí na ženách, kdyby Česká republika přistoupila k Úmluvě Rady Evropy o prevenci a boji proti násilí na ženách a domácímu násilí (Istanbul, 11. května 2011)? Text Úmluvy je dostupný na internetových stránkách Rady Evropy: <http://conventions.coe.int/Treaty/EN/Treaties/Html/210.htm>)

Předložená práce i vzhledem k provedenému vlastnímu šetření představuje perspektivní základ pro další odbornou činnost, proto ji **doporučuji k obhajobě** a navrhuji klasifikovat stupněm velmi dobře.

V Praze dne 6. 6. 2013

.....
JUDr. Jana Ondřejková, Ph.D.